

Scenariusz zajęć

Temat: Życzliwość.

Grupa wiekowa: edukacja wczesnoszkolna, klasy I-III

Czas trwania: 45- 60 min.

Podstawa Programowa:

“Cele kształcenia- wymagania ogólne edukacji wczesnoszkolnej (...)

III. W zakresie emocjonalnego obszaru rozwoju uczeń osiąga: (...)

2. umiejętność rozpoznawania, rozumienia i nazywania emocji (...); potrzebę tworzenia relacji;

3. umiejętność przedstawiania swoich emocji i uczuć przy pomocy prostej wypowiedzi ustnej i pisemnej, różnorodnych artystycznych form wyrazu

IV. W zakresie społecznego obszaru rozwoju (...):

2. umiejętność nazywania poznanych wartości, oceny postępowania innych ludzi, odwoływania się w ocenie do przyjętych zasad i wartości

Treści nauczania- wymagania szczegółowe (...)

III. Edukacja społeczna (...)

1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego. Uczeń (...)

4) ocenia swoje postępowanie i innych osób odnosząc się do poznanych wartości (...)”

Zgodne z nową podstawą programową z 2017 roku

Cel główny:

- uczniowie wiedzą co oznacza być człowiekiem życzliwym

Cele szczegółowe:

- uczeń zna definicję życzliwości
- uczeń okazuje życzliwość innym członkom grupy
- uczeń rozpoznaje i nazywa emocje i uczucia
- uczeń umie przedstawić swoje emocje i uczucia w formie ustnej i pisemnej
- uczeń ocenia postępowanie swoje i innych osób w oparciu o przyjęte normy
- uczeń przestrzega zasad panujących w sali lekcyjnej, zgodnie współpracuje z kolegami i koleżankami

Metody pracy:

Metody słowne- rozmowa, objaśnienie; metoda oglądowa- pokaz filmu; metody aktywizujące- dyskusja, wchodzenie w rolę, analiza problemu, praca w grupach, wizualizacja.

Formy pracy:

grupowe i indywidualne

Pomoce dydaktyczne:

sprzęt multimedialny do odtworzenia filmu, duży arkusz papieru (tzw. bristol lub szary papier pakowy), flamastry, samoprzylepne karteczki, szablon gry 'piekło-niebo' dla każdego ucznia, nożyczki dla każdego ucznia.

Wiedza dla nauczyciela:

Światowy Dzień Życzliwości – 21 listopada, na całym świecie, obchodzony jest World Hello Day. W Polsce Dzień Życzliwości uchwalono w 1973 roku, kiedy to dwóch braci – wtedy studentów - Brian i Michael McCormack, postanowiło zareagować na wieść o wojnie pomiędzy Egiptem a Izraelem. Chcieli pokazać światu, iż walka, przemoc i nienawiść szkodzą, nie budują i nie prowadzą do rozwiązywania problemów. Sieją śmierć i zło, a nienawiść zatacza wtedy coraz większe kręgi. Studenci postanowili propagować życzliwość, aby przekonać rządzących do pokojowych rozmów, wierząc, że każdy konflikt można rozwiązać poprzez uczciwą, spokojną rozmowę i gest wyciągniętej życzliwie dłoni.

/info z broszury Fundacji Narodowego Dnia Życia o dniu życzliwości/

Życzliwość – cecha kogoś, kto lubi innych ludzi, chce ich dobra i gotów jest działać w tym celu, aby działa im się dobrze ; cecha czegoś, co świadczy o czymś przyjaznym nastawieniu i pragnieniu czyjegoś dobra

(źródło: http://www.wsjp.pl/index.php?id_hasla=30212&id_znaczenia=5003564&l=31&ind=0)

Pantomima – Rodzaj ekspresji teatralnej przekazującej treść gestami, mimiką i pozami ciała. Termin pantomima używany jest na określenie 1. pełnospektaklowej formy scenicznej; 2. solowego popisu mima; 3. elementu przedstawienia dramatycznego, baletowego, operowego etc. (źródło: <http://encyklopediateatru.pl/hasla/226/pantomima>)

Przed zajęciami:

- Dzień/kilka godzin przed planowanymi zajęciami poproś uczniów by jak najczęściej mówili spotkanym w szkole lub na ulicy osobom Dzień dobry, życzyli im miłego dnia, zapytali co dobrego u nich słychać oraz by się do nich uśmiechali. Poproś by zanotowali reakcje kolegów, rodziny i przechodniów.
- Zajęcia będą odbywały się na dywanie. W trakcie ich trwania będzie odtworzony krótki film „Światowy Dzień Życzliwości”, który powinien być gotowy do ponownego obejrzenia w każdym momencie lekcji.
- Materiał przygotowany na zajęcia może okazać się zbyt obszerny, dlatego znając swoich uczniów możesz rozplanować jego realizację na dwie godziny lekcyjne.

Przebieg zajęć:

1. Zaproś uczniów by zajęli miejsca w kręgu (siedząc na dywanie lub na krzesłach). Zapytaj o wyniki „pracy domowej” zadanej dzień wcześniej. **Czy mówiąc często Dzień dobry, życząc dobrego dnia oraz uśmiechając się do kolegów, członków rodziny lub obcych ludzi zauważyliście jakąś różnicę w ich zachowaniu? Czy ktoś był zdziwiony Waszym przyjaznym nastawieniem? Jakie były ich reakcje? Czy coś was zaskoczyło?** Daj możliwość wypowiedzenia się każdemu uczniowi, który zgłosi taką chęć. Nie zmuszaj tych, którym nie udało się wykonać zadania lub nie mają ochoty podzielić się jego wynikami.
2. Obejrzyjcie wspólnie film „Światowy Dzień Życzliwości”, którego bohaterem jest mim. Przed jego wyświetleniem możesz przybliżyć uczniom pojęcie pantomimy (informacje znajdziesz w Wiedzy dla nauczyciela). **Obejrzymy teraz krótki film, którego tematem będzie cecha, którą prezentowaliście wykonując zadanie domowe.**
3. Po skończonej projekcji zapisz na dużym arkuszu papieru słowo ŻYCZLIWOŚĆ- tak by można było stworzyć na kartce mapę myśli. Wyjaśnij uczniom dlaczego teraz omawiacie temat życzliwości oraz dlaczego tego dnia obchodzi się jej dzień (niezbędne informacje w Wiedzy dla nauczyciela). Wspólnie z uczniami zapiszcie definicję życzliwości (jeśli któryś z uczniów jest chętny lub Ty masz takie umiejętności możecie również ją zilustrować). **Przypomnijcie sobie raz jeszcze zadanie domowe, reakcje witanych i pozdrawianych ludzi oraz treść filmu. Czym jest życzliwość? Jak zachowują się ludzie życzliwi?** Możesz skorzystać z definicji życzliwości znajdującej się w Wiedzy dla nauczyciela, która została zaczerpnięta w Wielkiego słownika języka polskiego.
4. Zaproponuj uczniom zabawę, w której będą musieli odgrywać role ludzi nieżyczliwych. Jeden z uczniów (wylosowany lub ten który się zgłosi) będzie próbował zagadywać kolegów, którzy w sposób nieżyczliwy będą mu odpowiadać. **Skoro wiecie czym jest życzliwość spróbujmy teraz odwrócić sytuację i zamienić się w ludzi nieżyczliwych. Zobaczmy jak wyglądałoby życie bez życzliwości. Jeden / jedna z was będzie próbować nawiązać uprzejmą rozmowę, a reszta będzie musiała zachowywać się w sposób mało życzliwy. Pamiętajcie, by nikogo nie obrażać, nie być agresywnym oraz niekulturalnym!** Możesz zaprezentować uczniom sposób działania prosząc jednego z nich by powiedział do Ciebie z uśmiechem Dzień dobry. Odpowiedzi (odburknij) mu np. Wcale nie taki dobry, robiąc przy tym niezadowoloną minę. Jeśli grupa jest liczna podziel uczniów na mniejsze, by zadanie nie trwało zbyt długo. Podsumujcie je określając emocje towarzyszące usłyszeniu nieuprzejmej odpowiedzi. **Czy wszystkim udało się wziąć udział w ćwiczeniu? Łatwo udzielało się nieżyczliwych odpowiedzi? A czy słuchanie nieuprzejmości tym, którzy próbowali nawiązać rozmowę sprawiało przyjemność?**
5. Korzystając z arkusza papieru, na którym zapisaliście definicję życzliwości stwórzcie Słownik życzliwych słów- w formie mapy myśli, które świadczą o przyjaznym nastawieniu. Rozdaj uczniom samoprzylepne karteczki. **Korzystając z doświadczenia z wcześniejszego zadania stworzymy teraz Słownik życzliwych słów. Kiedy będzie gotowy powiesimy go w przestrzeni klasy i wszyscy będą mogli w dowolnej chwili korzystać z jego zasobów. Zastanówcie się, jakie słowa wprawiają Was w dobry humor, co chcielibyście usłyszeć od bliskich wam osób,**

a co od przechodnia na ulicy. Zapiszcie je oraz przyklejcie do arkusza papieru. Pod definicją należy umieścić napis Słownik życzliwych słów.

6. Kończąc zajęcia przypomnij o możliwości korzystania ze Słownika oraz podziękuj za aktywny udział.

ZADANIE DODATKOWE:

7. Zaproponuj uczniom by wymyślili 'swój specjalny życzliwy uśmiech' oraz by nauczyli resztę klasy jak go wykonać. ***Zapraszam was do Akademii Uśmiechu. Jesteście jej pracownikami i prowadzicie warsztaty z uśmiechania się. Zastanówcie się przez chwilę jak opowiedzieć o swoim specjalnym życzliwym uśmiechu kolegom i koleżankom oraz jak ich go nauczyć.*** Wykonaj zadanie jako pierwszy. Uśmiechnij się do uczniów. Później przekaż instrukcję jak należy zrobić to poprawnie. Np. weźcie głęboki oddech, wypuście powietrze z ust oraz uśmiechnijcie się bardzo szeroko pokazując zęby i myśląc o swoim ulubionym jedzeniu.

Można wykonać zdjęcie każdemu z uczniów, który prezentuje Swój uśmiech oraz wydrukować je, powiesić w sali z instruktazem autora.

Po zajęciach:

Rozdaj uczniom szablon, który umożliwi stworzenie w technice origami „piekło-niebo”. Poproś by zapisali w nim życzliwości, które chcieliby usłyszeć. Szablon znajduje się w materiałach dołączonych do scenariusza.

Udanej nauki i zabawy!

Opracowanie
Mgr Olga Pawlica-Orlicz